Üretmede, Şaşırtmada ya da Saksı Değişiminde Kullanılan Karışımlar

Hazırlayan: Prof. Dr. Musa GENÇ – 2005

KULLANIM AMACI	KARIŞIM ÇEŞİDİ	KAYNAK
Tohum Ekimi İçin Kullanılan Karışımlar	➢ **JOHN INNES KARIŞIMI** ▪ 2 birim tınlı toprak (balçık toprağı) + 1 birim turba yosunu + 1 birim temiz dere kumu (Karışımının her bir m^3'üne 1 kg süper fosfat gübresi ve 600 gr öğütülmüş kireç taşı ilave edilir).	Oral ve Açıkgöz, 1991
	➢ **A.B.D.' DE KULLANILAN KARIŞIM** ▪ Kum + Yosun + Toprak + Testere tozu	Ürgenç, 1992
	➢ **ÇOK YILLIK VE MEVSİMLİK BAHÇE BİTKİLERİ İÇİN** ▪ 1 birim tınlı toprak + 1 birim torf + 1 birim kum, perlit veya vermikukit ▪ 1 birim tınlı toprak + 1 birim torf + 2 birim kum ▪ 1 birim toprak + 2 birim humus + 1 birim kum veya perlit ▪ 1 birim toprak + 2 birim torf + 1 birim perlit ▪ 1 birim toprak + 2 birim torf + 1 birim perlit ▪ 1 birim toprak + 2 birim torf + 1 birim perlit ▪ Sadece kum (Çimlenmenin ardından ortama seyreltik gübre çözeltisi ilave edilir) ▪ Sadece perlit ▪ Sadece vermikulit ▪ ½ birim torf + ½ birim perlit veya vermikulit	Oral ve Açıkgöz, 1991
	➢ **İÇ MEKAN SÜS BİTKİLERİ İÇİN** ▪ 1 birim Sfagnum yosunu torfu + 1 birim vermikulit (4 kg'lık karışıma 1 çay kaşığı amonyumnitrat + 2 çay kaşığı süperfosfat + 3 çay kaşığı öğütülmüş kireçtaşı katılır)	Russel, 1975
Yeni Köklenmiş Çelikler İçin Saksı Karışımı	▪ 1 yada 2 birim kum + 1 birim tınlı toprak	Başal ve ark., 1991
Saksıda Büyüyen Anaçlar İçin Kap Karışımı	▪ 1 yada 2 birim tınlı toprak + 1 birim turba (yada yaprak kompostu) + ½ birim çiftlik (ahır) gübresi	Başal ve ark., 1991
Özellikle İç Mekan Süs Bitkilerinde Saksı veya Kap Değişiminde Kullanılan Karışımlar	➢ **JOHN INNES SAKSI KARIŞIMLARI** ❑ **J.I. Saksı Kompostu No. 1 (JIP-1)** ▪ 7 birim tınlı toprak + 3 birim turba yosunu + 2 birim kum [Karışımın her m^3'ne 500 g öğütülmüş kireç taşı + 2,850 g özel J.I. karışımı (2 birim parçacık büyüklüğü 3 mm olacak şekilde öğütülmüş boynuz ve tırnak unu (%13 azot içerir) + 2 birim kalsiyum fosfat (%18 fosforik asit içerir) + 1 birim potasyum sülfat (%48 potasyum içerir) ilave edilir]. ❑ **J.I. Saksı Kompostu No. 2 (JIP-2)** ▪ Boynuz ve tırnak unu ile kalsiyum fosfat ve potasyum sülfat oranları 2 kat artırılarak karışımın beslenme düzeyi yükseltilmiştir.	Oral, 1991

Çizelge 1'in devamı.

KULLANIM AMACI	KARIŞIM ÇEŞİDİ	KAYNAK
Özellikle İç Mekan Süs Bitkilerinde Saksı veya Kap Değişiminde Kullanılan Karışımlar	➢ **JOHN INNES SAKSI KARIŞIMLARI** ❑ **J.I. Saksı Kompostu No. 3 (JIP-3)** ▪ Boynuz ve tırnak unu ile kalsiyum fosfat ve potasyum sülfat oranları 3 kat artırılarak karışımın beslenme düzeyi daha da yükseltilir. Öğütülmüş kireç taşı oranı da buna bağlı olarak artırılır. ❑ **Çok Amaçlı Karışım** ▪ 4 birim tınlı toprak + 2 birim turba yosunu veya yaprak çürüğü + 1,5 birim yanmış ahır gübresi + 2 birim kum (Karışımın her litresine 13 ml kemik unu (veya 6,6 ml süperfosfat) ilave edilir. Şayet tın (balçık) killi ise kum miktarı artırılır; kumlu ise azaltılır). ❑ **Soğanlı Bitkiler İçin Karışım** ▪ 6 birim tınlı toprak + 4 birim kum + 3 birim yaprak çürüntüsü + 1 birim yanmış ahır gübresi (Karışımın her bir litresine 13 ml kemik unu (veya 6,6 ml süperfosfat) ilave edilir). ❑ **Humuslu Karışım** (Afrika menekşesi, Begonya ve Aşk merdiveni vb. türler için) ▪ 4 birim tınlı toprak + 4 birim torf veya yaprak çürüğü + 2 birim yanmış ahır gübresi + 2 birim kum (Karışımın her litresine 13 ml kemik unu (veya 6,6 ml süperfosfat ile 52,7 ml 0,6 mm den küçük parçalar halinde kırılmış odun kömürü) ilave edilir. Odun kömürü bir yandan havalanmayı sağlar, diğer yandan karışımı hafifletir). ❑ **Asitli Toprak İsteyen Bitkiler İçin Karışım** (Açelya, Gardenya, Kamelya vb. türler) ▪ 4 birim tınlı toprak + 3 birim kum + 3 birim torf + 1 birim yaparak çürüğü + 1 birim yanmış ahır gübresi (Karışım hacim olarak hazırlanır). ❑ **Kaktüs ve Sukulentler İçin Karışım** ▪ 1 birim tınlı toprak + 1 birim yaprak çürüğü + 1 birim kum + 1 birim tuğla veya saksı kırığı yada odun kömürü kırığı (Karışım hacim olarak hazırlanır ve her litresine 13 ml kemik unu ilave edilir). ❑ **Bromeliadlar ve Orkideler İçin Karışım** ▪ Saksının 1/3'ü drenaj materyali ile doldurulur. Üstüne 6 birim göknar kabuğu + 1 birim (1 cm'lik) odun kömüründen oluşan karışım ilave edilir.	Oral, 1991

Çizelge 1'in devamı.

KULLANIM AMACI	KARIŞIM ÇEŞİDİ	KAYNAK
Özellikle İç Mekan Süs Bitkilerinde Saksı veya Kap Değişiminde Kullanılan Karışımlar	➢ **TÜRKİYE'NİN GELENEKSEL KARIŞIMLARI** ▪ 1 birim bahçe toprağı + 1 birim yanmış ahır gübresi + 1 birim kum ▪ 1 birim yaprak çürüğü + 1 birim yanmış ahır gübresi + 1 birim kum (Karışım hacim olarak hazırlanır).	Oral, 1991
	➢ **ASİTLİ TOPRAKLARDA YETİŞTİRİLEN BİTKİLER İÇİN** ▪ 2 birim kum + 2 birim tınlı toprak + 2 birim turba + 1 birim yaprak kompostu + ½ birim yanmış çiftlik gübresi	Başal ve ark., 1991
	➢ **SU TUTMA KAPASİTESİ YÜKSEK KARIŞIM İSTEYEN BİTKİLER İÇİN (FORMÜL – A)** (Afrika Menekşesi, *Aglonema, Aphelandra, Begonia, Cyperus, Dracaena, Fern, Ficus, Spathiphyllum, Tolmiea* gibi) ▪ 2 birim Sfagnum yosunu turbası + 1 birim vermikulit + 1 birim Perlit veya kum (4 kg'lık böyle bir karışıma 2 çay karışı 5:10:5 veya 6:12:6 NPK gübresi + 2 çay kaşığı süperfosfat + 3 çay kaşığı öğütülmüş kireç taşı ilave edilir)	
	➢ **DRENAJI VE HAVALANMASI İYİ KARIŞIM İSTEYEN BİTKİLER İÇİN (FORMÜL – B)** (*Achimenes, Aeschynanthus, Cordline, Columnea, Dieffenbachia, Episcia, Hoya, Monstera, Nephthytis, Philodendron, Pandanus, Peperomia* gibİ) ▪ 1 birim Sfagnum yosunu turbası + 1 birim vermikulit + 1 birim Perlit veya kum (4 kg'lık böyle bir karışıma 2 çay karışı 5:10:5 veya 6:12:6 NPK gübresi + 2 çay kaşığı süperfosfat + 3 çay kaşığı öğütülmüş kireç taşı ilave edilir)	
	➢ **KURAKLIĞI SEVEN BİTKİLER VE SUKULENTLER İÇİN (FORMÜL – C)** (*Aloe, Astrophytum, Cereus, Crassula, Gasteria, Kalanchoe, Lithops, Mamillaria, Opuntia, Sedum, Sempervivum* ve Bromeliadlar gibi) ▪ 2 birim Sfagnum yosunu turbası + 1 birim kuvars perliti + 1 birim kuvars kumu (4 kg'lık böyle bir karışıma 2 çay karışı 5:10:5 veya 6:12:6 NPK gübresi + 2 çay kaşığı süperfosfat + 3 çay kaşığı öğütülmüş kireç taşı ilave edilir. Kaktüsler için hazırlanan karışımlara süperfosfat yerine 2 çay kaşığı ..... katılır)	Russel, 1975